

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/180/2017
Identifikačné číslo spisu:	5315200335
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5315200335.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Union poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10, IČO: 31 322 051, proti žalovanému V., bývajúcemu v Q., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom v Čadci, Potočná 2835/1A, o zaplatenie 8 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 C 20/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2017, sp. zn. 6 Co 48/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. mája 2017, sp. zn. 6 Co 48/2017 zmenil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 31. mája 2017, č. k. 6 Co 48/2017-115 vo výroku II. tak, že uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 7 500 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 4. novembra 2014 do zaplatenia. Odvolací súd zmenil aj súvisiaci výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 500 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 4. novembra 2014 do zaplatenia nadobudol právoplatnosť dňa 10. januára 2017. Žalovanému tak bola rozsudkom odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 8 000 eur s príslušenstvom titulom náhrady časti poistného plnenia (poistné plnenie vo výške 30 563,08 eur), ktoré žalobca vyplatil za žalovaného z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla podľa § 12 ods. 1 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalovaný v dovolaní uviedol, že keďže bolo

preukázané, že na strane žalovaného došlo k porušeniu zákonnej, resp. zmluvnej povinnosti, boli dané objektívne dôvody k tomu, aby bol zaviazaný k úhrade, avšak nie vo výške, akej sa domáhal žalobca. Dovolateľ v tejto súvislosti ďalej uviedol, že k porušeniu nahlasovacej povinnosti žalovaným došlo v súvislosti s neskúsenosťou žalovaného, žalobcovi porušením povinnosti žalovaného nevznikla žiadna škoda, pričom poukázal na to, že žalobca žalovanému ani neposkytol žiadne relevantné inštrukcie, na základe ktorých by žalovaný mal vedomosť o tom, ako má v predmetnej veci postupovať v prípade, ak k dopravnej nehode dôjde v zahraničí. Primeraná suma s poukázaním na okolnosti tohto konkrétneho prípadu predstavuje 500 eur tak, ako správne uviedol súd prvej inštancie, a preto navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd nedôvodné dovolanie žalovaného zamietol. Rovnako uviedol, že tvrdenie žalovaného, že v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola právna otázka, ktorá je predmetom tohto sporu riešená, neobstojí, keďže obdobnou otázkou sa už najvyšší súd zaoberal, a to vo svojom rozhodnutí sp. zn.

3 Cdo 257/2009, z ktorého vychádzal aj odvolací súd pri svojom rozhodovaní. Predmetom rozhodovania bola náhrada poistného plnenia z dôvodu nenahlásenia škodovej udalosti v zákonom stanovenej lehote, pričom sa jednalo o sumu 36 238 Sk, t. j. 50 % z vyplateného poistného plnenia vo výške 72 477 Sk. „Účelom ustanovenia § 12 ods. 2 písm. g/ zákona

č. 381/2001 Z.z. nie je len to, aby poistený nahradil poisťovateľovi (celkom alebo sčasti) poistné plnenie poskytnuté za poisteného poškodenému. Uvedené ustanovenie má zároveň viesť poisteného (poistených) k riadnemu plneniu jeho (ich) povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu poistenia, vrátane oznamovacej povinnosti - náhrada, na ktorú má v takom prípade poisťovateľ právo, vyjadruje aj určitý majetkový postih poisteného za to, že nespĺnil svoju povinnosť uloženú v § 10 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. V tomto zmysle je uplatnenie práva poisťovateľa na náhradu poistného plnenia podľa § 12 ods. 2 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z.z. opodstatnené a nepriečiace sa dobrým mravom aj v prípade, že poisťovateľ získal postačujúce údaje potrebné pre poskytnutie poistného plnenia (už) z oznámenia poškodeného alebo zo záznamu o vyšetrení dopravnej nehody, teda aj v prípade, že nesplnenie oznamovacej povinnosti poisteným nevedlo k podstatnejšiemu sťaženiu činnosti poisťovateľa pri poskytovaní poistného plnenia poškodenému.“ Žalobca zdôraznil, že § 12 zákona č. 381/2001 Z.z. ustanovil nárok poisťovateľa na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti proti poistníkovi a maximálnu výšku takejto náhrady, ktorá nesmie presiahnuť úhrn poistných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poistnej udalosti. Každý poisťovateľ si teda môže upraviť konkrétny spôsob uplatňovania a výpočet takejto náhrady. To, že si žalobca upravil spôsob výpočtu náhrady poistného plnenia v internej smernici, ktorú následne predložil, a ktorý predstavuje 30 % z vyplateného poistného plnenia je nepochybne v prospech žalovaného, keďže nepožadoval od žalovaného náhradu celého poistného plnenia.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné pre procesnú neprípustnosť odmietnuť.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 CSP ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva

nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP ods. 2 CSP).

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

9. Po preskúmaní veci dovolací súd konštatoval, že dovolateľ síce formálne odôvodnil dovolanie nesprávnym právnym posúdením veci, avšak z obsahu spisu vyplýva, že namietal výšku regresnej náhrady (8 000 eur), t. j. náhrady poistného plnenia, ktorú je povinný zaplatiť žalobcovi, ktorá je však otázkou skutkovou, ktorú dovolací súd nie je oprávnený posudzovať.

10. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 CSP. (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 56/2018).

11. Vzhľadom na to, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie (podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd), a ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania, prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza. Najvyšší súd preto dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

12. Najvyšší súd považuje za potrebné nad rámec zákonom požadovaného rozsahu odôvodnenia uznesenia, ktorým bolo dovolanie odmietnuté (§ 451 ods. 3 CSP) uviesť, že najvyšší súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 284/2010), že „jediným oprávneným na určenie výšky náhrady poistného plnenia, resp. jeho časti, je poisťovateľ ako nositeľ tohto subjektívneho práva vyplývajúceho z poistného pomeru a zo zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení. Výška požadovanej náhrady poistného plnenia alebo jeho časti, na ktorú vznikne poisťovateľovi nárok, je limitovaná iba požiadavkou vyplývajúcou z § 12 ods. 3 cit. zákona, to znamená nesmie presahovať úhrn poistných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poistnej udalosti.“

13. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.